

Vjera i zdravlje

Kardinal Josip Bozanić

Nadbiskupski Duhovni Stol

Pozdravno slovo na 1. hrvatskom kongresu preventivne medicine i unapređenja zdravlja

Poštovane dame i gospodo!

Drago mi je što sudjelujem na svečanom otvaranju 1. hrvatskog kongresa preventivne medicine i unapređenja zdravlja. Srdačno pozdravljam sve sudionike odajući priznanje inicijatorima i organizatorima ovoga pothvata.

Pozdravljajući ovaj cijenjani skup uzimam riječ kao nadbiskup zagrebački, tj. predstavnik Katoličke crkve koja ljudsko traganje za zdravljem oživljava svjetlom vjere. Za vjernika zdravlje je dar Božji, ali i briga svakoga čovjeka. «Život i tjelesno zdravlje dragocjeni su Božji darovi. Treba ih razumno njegovati, obazirući se na potrebe drugih i na opće dobro» (KKC 2288).

Ako je život dar Božji, onda je to u svakom slučaju i zdravlje jer ono predstavlja kvalitetu života. Onaj koji daruje život ne čini to djelomično, već cjelovito. To načelo obvezuje čovjeka da poštuje, brani i cijeni zdravlje, svoje i svakoga čovjeka.

U kršćanskom poimanju života čovjek ima zadaću izgrađivati i oplemenjivati svijet i društvo. Stoga je zdravlje neophodan uvjet za prihvaćanje poslanja koje ima čovjek u svijetu. Ta svijest potiče moralnu obvezu skrbi za zdravlje, ne zadržavajući se na jednostavnom instinktu bijega od bolesti. Upravo zato što je zdravlje dragocjeni kapital moramo ga pažljivo ulagati i trošiti. Svako prekomjerno trošenje i rasipanje znači loše upravljanje zdravljem.

Prevenција je sastavni dio brige za zdravlje. Borba protiv bolesti spada u obranu života. Ipak poštivanje i izvršavanje svih preventivnih mjera neće potpuno ukloniti bolest iz ljudskog života. Stoga «prevencija» mora uključivati i zadatak pripremanja ljudi za pozitivan susret s bolešću. I ovo je izuzetno teška, ali neophodna zadaća osobito u suvremenom društvu. Premda kršćansko ćudoređe traži poštivanje tjelesnoga života, ono ne čini od njega apsolutnu vrijednost, te se protivi shvaćanju koje promiče kult tijela kome bi trebalo sve žrtvovati.

Katekizam Katoličke crkve kaže: »Skrb za zdravlje građana zahtjeva društvenu potporu kako bi se ostvarili uvjeti življenja koji omogućuju rast i postizavanje zrelosti» (KKC, 2288). Tu nabroja slijedeće uvjete: hrana i odjeća, stanovanje, zdravstvena skrb, osnovno obrazovanje, rad i društveno osiguranje. Nadalje suvremeni složeni ekološki problem postaje sve zahtjevnije poglavlje društvene etike. Stoga su danas potrebne i zakonske odredbe o poboljšanju zdravog okoliša.

Suvremeni svijet postigao je veliki napredak po pitanju znanja o zdravlju i bolesti, zdravstveni uvjeti su znanstvenim napretkom poboljšani, a liječenje odgovarajućim terapijama djelotvorno utječe na sprečavanje različitih uzročnika bolesti. Veće znanje traži i veću odgovornost sukladno svijesti o korisnosti ili pak štetnosti našeg ponašanja za osobno zdravlje i zdravlje drugih ljudi.

Otuda se, s moralnog gledišta na zdravlje i bolest, pojavljuju novi zahtjevi, ne toliko u smislu općih načela, nego u smislu konkretnih primjena i njihovih ostvarenja. Zbog toga je potrebno novo nastojanje u formiranju svijesti pojedinaca i društva. Potrebno je pomoći ljudima kako bi postali svjesni da današnji uvjeti života traže novi pristup brizi za očuvanjem zdravlja i borbi protiv bolesti. Dakako, promatrano s drugog vidika, ovu zadaću i država postavlja sebi u obliku zdravstvenog odgoja građana i donošenja zakonskih odredbi.

Korisno je istaknuti kako te inicijative imaju važnu odgojnu dimenziju. Odgajanje takvih odlika prvenstveno je zadaća obitelji ali i drugih društvenih ustanova i zajednica: škole, medija te raznih volonterskih skupina i udruga. Crkva je od svoga početka, od samoga Isusa Krista, bila posebno prisutna na tom području ljudskoga djelovanja.

Promicati 'zdravlje za sve' prvotna je dužnost svakoga člana ljudske obitelji, za kršćane ta je obveza tijesno povezana sa svjedočenjem njihove vjere. Oni znaju da moraju na konkretni način naviještati Evanđelje života, promičući njegovu poštivanje i odbacujući svaki oblik napadanja na njega.

Završavam ovo pozdravno slovo sa željom za uspješan i djelotvoran rad 1. hrvatskog kongresa preventivne medicine i unapređenja zdravlja. Hvala!